Några ord til min k. Dotter, i fall jag hade någon

Bokutgåva

Stockholms Posten N:o 94. Onsdagen, den 25 April 1798.
N:o 94.
Stockholms Posten.
Onsdagen, den 25 April 1798.

* * *

Några ord til min k. Dotter, i fall jag hade någon.

Min kära Betti! du blir stor,
du från din docka hunnit wäxa;
utaf din hulda fromma mor
tag för din framtid denna läxa.

Uti den werld du knappast sett
så många öden förefalla;
men med et gladt och sedigt wett
skal Betti segra på dem alla.

På lifwets bana warsamt gå,
men tro ej alt hwad ondt man säger;
wår werld, min Betti, är ändå
den aldrabästa werld man äger.

Den är hwad den beständigt war,
bebodd af kloka och af dårar;
och, noga öfwerlagdt, den har
mer rätt til löje än til tårar.

För mycken mißtro föder agg,
för mycken lätttro ångrens smärta:
tänk ej i hwarje ros en tagg,
ej dygd i hwarje manligt hjerta.

Wäl dig, om jämt du följa wet
Försigtighet den kloka gumman
den jämte känslig glättighet
är af al wishet hufwudsumman.

Med läsning öd ej tiden borrt,
wårt Kön så föga det behöfwer;
och skal du läsa, gör det korrt,
at saucen ej må fräsa öfwer.

Et odladt wett, en uplyst själ
hwad! kunna böcker blott det skänka?
mit barn, studera werlden wäl,
den ger dig ämnen nog at tänka.

Hwar mänskja, Betti, är en bok,
lär dig at fatta rätt deß wärde;
och mins at oftast af en tok
den wise någon wisdom lärde.

Men om lecturen roar dig,
wäl! i förädling af dit wäsen
lät den då blygsamt röja sig,
men ej i tonen af beläsen.

En Lärd i stubb (det är et rön)
Satirens udd ej undanslipper,
och witterheten hos wårt kön
bör höra blott til wåra nipper.

Lyd, Betti, lyd bestämmelsen,
sök ej at mannabragder hinna;
och kän din wärdighet, min wän,
i äran af at wara qwinna.

Se denna mor i huslig krets,
som wet sit sanna kall bewaka,
fullt med den ärelust tilfreds
at wara wärdig mor och maka.

Se ordning, mildhet, treflighet,
med blomster hennes fotspår hölja,
och heder, kärlek, tacksamhet
deß lefnad och deß minne följa.

Behaget är med Fliten slägt:
i nyttig snällhet sätt din heder;
lät ärbarheten i din drägt
bli sinnebild af dina seder.

Följ, Betti, smakens enkla bud,
lät aldrig flärden dig förtrålla;
al prydnad drifwen intil skrud
är blott affichen af en fjålla.

J sälskap sladdrets tomhet fly,
men sitt ej sluten som en gåta;
för tanklösheten plär man sky,
för mycken klokhet ej förlåta.

Wälj uttryck utan brydsamt wal,
se til at du ej domslut fäller;
och tala, Betti, håll ej tal,
du tror ej hur det oß förställer.

Gif skämtets udd sit fina skick,
i ord som glättigt oförmoda;
dock mins, man skrattar med en qwick,
men man bär aktning för den goda.

En lätting, slö till själ och kropp,

fant en gång lifwet bli en börda;
då fant en annan lätting opp
at tiden genom kortspel mörda.

Wälj nödigt detta tidsfördrif,
som, fast af sed och ton ej menligt,
är, tro mig, med et werksamt lif
och själ och känsla oförenligt.

Märk hur en Skönhets blick är hwaß,
i nit at korten lyckligt kasta;
märk, wid det lumpna ordet paß,
hur Gracerna på flygten hasta.

Försigtigt äfwen undanwik
al brydsam forskning i gazetten:
wårt hushåll är wår republik,
wår politik är toiletten.

Blif wid din bågsöm, dina band,
stick af dit mönster emot rutan,
och tro, mit barn, at folk och land
med guds hjelp styras oß förutan.

När sig en qwinna nitisk ter
at Staters styrselsätt ransaka,
gud wet, så tycks mig at jag ser
et skäggbrådd skugga hennes haka.

Nej, slika wärf ej stå oß an,
lät aldrig dem din håg förwilla;
du skal bli gift – då wil din man
med tacksamhet min lärdom gilla.

At giftas – ej et ämne fins
mer rikt at i maximer drifwa;
men, goda Betti, hör och mins
det enda råd jag har at gifwa:

Den maka som dig blir beskärd
(märk denna stora hemligheten!)
war huld, om han är huldhet wärd,
om ej – så war det i förtreten.

Tag händelser och öden lätt,
mit barn, så blifwa de ej tunga;
och, mellan oß, är det et sätt
at än i åldren synas unga.

Min Betti, lifwet flyr så fort,
hwad grym hwad oersättlig skada,
om, wid det lilla gagn wi gjort,
wi nekat oß at wara glada?

Må stojet och förströelsen
wid andras dom för glädje gälla!

J stilla nöjen sök du den;
det är för oß wi äro sälla.

Gör nöjet bofast i dit hus,
äg i dit hjerta samwetsfriden;
den gör wår upsyn mild och ljus,
den rår på sorgerna och tiden.

Ja, Betti, lifwets sällhet njut,
men lifwets pligter ej försaka. –
nu har min lilla läxa slut,
och til min söm jag går tilbaka.